

Ar ôl ei fabwysiadu, bydd y Cynllun yn rhoi strategaeth ddatblygu a pholisïau a fydd yn cynnig arweiniad ar ddatblygu a defnyddio tir yn ardal y Cynllun hyd at 2026. Mae'r ymgynghoriad statudol ar y Cynllun Adnau yn cynnwys cyfle i gael gwared o safleoedd, awgrymu safleoedd gwahanol neu newidiadau i ffiniau'r safleoedd sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun Adnau. Bydd ymgynghoriad ar wahân ar y 'safleoedd amgen' hyn yn digwydd mor fuan a phosib ar ôl y cyfnod ymgynghori am y Cynllun Adnau. Bydd Arolygydd Cynllunio annibynnol yn y pen draw yn penderfynu a fyddent yn cael eu cynnwys yn y Cynllun terfynol ai peidio. Er mwyn i'r Arolygydd a benodir ystyried eich safle(oedd) amgen, rhaid i chi ddarparu'r holl wybodaeth a deunyddiau angenrheidiol (gan gynnwys Arfarniad Cynladwyedd a fydd yn cynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol).

Gall safle amgen fod yn unrhyw ddarn o dir nad yw wedi'i gynnwys o fewn y Cynllun Adnau fel dynodiad neu o fewn ffin anheddle, yr ydych yn dymuno iddo gael ei ystyried fel safle amgen i'r safleoedd a ddynodwyd yn y Cynllun. Gall hyn gynnwys tir a aseswyd yn flaenorol gan y Cynghorau fel Safle Posib neu gallwch awgrymu defnydd gwahanol ar gyfer safle a ddynodwyd yn y Cynllun Adnau. Fe all hefyd gynnwys safle a ddynodwyd yn y Cynllun Adnau yr ydych yn dymuno ei weld yn cael ei dynnu allan neu ei newid.

Bydd y Cynghorau yn cyhoeddi'r ceisiadau am ddynodiadau safle ar 'Gofrestr Safleoedd Amgen' i roi cyfle i gyrff ymgynghori amgylcheddol, budd-ddeiliaid, a'r cyhoedd gynnig eu sylwadau ar y safle(oedd) a'r holl wybodaeth gysylltiedig (gan gynnwys yr Arfarniad Cynladwyedd a fydd yn cynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol).

Sut ydw i'n cyflwyno safle amgen?

- Rhaid ichi gyflwyno'ch safle amgen fel rhan o wrthwynebiad i'r Cynllun drwy ddefnyddio'r porth ymgynghoriad neu Ffurflen Ymateb i'r Cynllun Adnau (ar gael ar wefan bob Cyngor o 16 Chwefror 2015 ymlaen, neu drwy gysylltu â'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd – mae'r manylion isod).
- Rhaid ichi gyflwyno'r safle amgen yn ystod y cyfnod ymgynghori ar y Cynllun Adnau (16 Chwefror hyd 5pm ar 31 Mawrth 2015).
- Rhaid ichi gyflwyno cynllun o'r safle yr ydych yn dymuno iddo gael ei ystyried gyda'ch cyflwyniad ar-lein, neu ei gynnwys gyda'ch Ffurflen Ymateb. Rhaid iddo fod yn fap o fath Arolwg Ordnans, gyda lleiafswm graddfa 1:2500, yn amlinellu'r tir i'w ystyried mewn COCH. Os ydi o'n safle newydd dylid dangos pwyntiau mynediad yn glir.
- Os yw'n safle newydd neu ddefnydd gwahanol i safle a ddynodwyd, rhaid i'ch cyflwyniad ddangos bod y safle yn cyd-fynd â strategaeth y Cynllun ac y byddai'r Cynllun yn gadarn petai'r safle yn cael ei gynnwys yn y Cynllun terfynol.
- Rhaid i chi brofi effeithiau cynladwyedd safleoedd newydd. Gelwir hyn yn Arfarniad Cynladwyedd, sydd yn cynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol (ceir rhagor o fanylion isod).
- Os ydych yn dymuno cael gwared o safle ddynodwyd yn y Cynllun Adnau neu newid ei ffiniau, rhaid i'ch cyflwyniad ddangos pam nad yw'r Cynllun yn gadarn gyda'r safle ynddo, gan gyfeirio at strategaeth y Cynllun, yr Arfarniad Cynladwyedd, yr Adroddiad Asesu Safleoedd (Papur Testun 1A) neu unrhyw Bapur Testun arall, os yn briodol.
- Mae'n rhaid i'ch cyflwyniad gynnwys gwybodaeth ddigonol i'r Cyngor gynnal Arfarniad Rheoliadau Cynefinoedd petai cynnwys y safle amgen yn y Cynllun yn debygol o arwain at newidiadau arwyddocaol i'r Cynllun. Yn ôl yr angen, bydd y Cyngor yn cynnal Arfarniad Rheoliadau Cynefinoedd i sicrhau na fydd unrhyw effeithiau arwyddocaol ar safle Ewropeaidd o bwysigrwydd cadwraeth natur (ceir rhagor o fanylion isod).

Beth yw Arfarniad Cynladwyedd?

Mae'r Arfarniad Cynladwyedd yn broses sy'n ystyried yr effeithiau tebygol economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol y byddai unrhyw gynnig, gan gynnwys safleoedd datblygu amgen, yn ei gael ar amcanion cynladwyedd lleol. Mae Arfarniad Cynladwyedd y Cynghorau yn ymgorffori'r gofynion rheoleiddiol a geir yn yr Asesiad Amgylcheddol Strategol. Dylai'r Arfarniad Cynladwyedd gynnwys tystiolaeth ynghylch:

- Pa mor gydnaws yw'r safle gyda strategaeth y Cynllun;
- Unrhyw gyfyngiadau ffisegol, ecolegol, amgylcheddol a daearegol mawr ar ddatblygu'r safle, a'r mesurau lliniaru posibl i'w goresgyn neu eu lleihau;
- Pa mor gynaliadwy yw'r safle o ran yr isadeiledd, cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol a thrafnidiaeth gyhoeddus sydd ar gael, ynghyd â'r defnydd o dir llwyd

Mae'n bosib y bydd y safle amgen eisoes wedi cael ei asesu fel rhan o asesiad blaenorol y Cyngor o safleoedd (gweler Adroddiad AC y Cynllun Adnau; a'r Adroddiad Asesiad Safle). Gallwch wrthwynebu canlyniad asesiad y Cyngor a gofyn am gael cynnwys y safle dan sylw neu gael gwared o'r safle.

Bydd ceisiadau am safleoedd amgen yn cael eu hystyried yn yr Archwiliad fel gwrthwynebiadau i gadernid y Cynllun. Mae'n hanfodol eich bod yn medru dangos pam nad ydych yn ystyried bod asesiad y Cyngor yn gadarn (h.y. yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn).

Sut ydw i'n cynnal Arfarniad Cynladwyedd (AC)?

Mae'n bwysig fod eich asesiad o'r safle yn gyson â methodoleg asesu safle arfaethedig y Cyngor, sydd wedi'i nodi ym Mhapur Testun 1 (2013) a Phapur Testun 1A (2015), a'r fethodoleg Arfarniad Cynladwyedd, a nodir yn yr Adroddiad Adnau AC. Nodwch hefyd bod yr Asesiad Effaith Ieithyddol wedi cyfrannu i gasgliadau'r Arfarniad Cynladwyedd.

Dylid cynnal yr holl asesiadau gan ddefnyddio'r Amcanion Cynladwyedd a sefydlwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu AC ac a ddefnyddiwyd yn yr Adroddiad Adnau AC. Rhestrir yr amcanion isod yn Atodiad 1. Mae'r adroddiad AC llawn ar gael mewn llyfrgelloedd cyhoeddus lleol yng Ngwynedd a Môn, Siop Gwynedd yng Nghaernarfon, Dolgellau a Phyllheli ac yn Nerbynfa'r Gwasanaeth Cynllunio, Rovacabin, Llangefni. Mae'r adroddiad ac adroddiad yr Asesiad Effaith Ieithyddol ar gael ar wefan y ddau Gyngor: www.gwynedd.gov.uk/cdll neu www.ynysmon.gov.uk/cdll Mae'r adroddiadau yn rhoi manylion y waelodlin gynaliadwyedd, materion ac amcanion y gallai fod o gymorth wrth i chi lunio'r asesiad. Os nad oes Arfarniad Cynladwyedd wedi'i wneud ar safle newydd neu safle amgen mae'n anhebygol y bydd yr Arolygydd yn argymhell y dylid ei gynnwys yn y Cynllun. Petai'r dystiolaeth hanfodol ar goll, ni fyddai'r Arolygydd yn medru dod i'r casgliad fod y Cynllun yn parhau'n gadarn ar ôl ei newid.

Pa wybodaeth sydd ei hangen ar gyfer yr Arfarniad Rheoliadau Cynefinoedd?

Os yw eich cynnig datblygu ar gyfer safle newydd neu safle amgen yn debygol o arwain at newid sylweddol i'r Cynllun, ac effaith sylweddol posibl ar safle Ewropeaidd o bwysigrwydd cadwraeth natur, bydd angen ichi sicrhau bod gwybodaeth ddigonol wedi'i darparu er mwyn i'r Cyngor gynnal Arfarniad Rheoliadau Cynefinoedd. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth fanwl ar gyflwr ffisegol, amgylcheddol a daearegol y safle, ynghyd â'i ddefnydd arfaethedig. Byddai llawer o'r wybodaeth yn cael ei chynnwys yn y wybodaeth amgylcheddol a ddarperir gyda'r Arfarniad Cynladwyedd o'ch safle. Nodir safleoedd cadwraeth natur Ewropeaidd ar Fapiau Cyfyngiadau'r Cynllun Adnau. Mae

rhagor o wybodaeth am safleoedd o bwysigrwydd cadwraeth natur Ewropeaidd ar gael gan Cyfoeth Naturiol Cymru (gweler cyfeiriad y wefan isod).

Sut fedra i gael rhagor o arweiniad ar baratoi'r arfarniadau angenrheidiol?

Mae'r gwefannau hyn yn cynnig rhagor o wybodaeth a chymorth ar sut i gynnal eich arfarniad:

Canllawiau Cyngor Cefn Gwlad Cymru ar yr Aseiad Amgylcheddol Strategol (AAS):

<http://www.cgc.gov.uk/landscape--wildlife/managing-land-and-sea/environmental-assessment/strategic-environmental-assess.aspx?lang=cy-gb>

Gwybodaeth CNC ar safleoedd Ewropeaidd:

<http://naturalresourceswales.gov.uk/conservation-biodiversity-and-wildlife/european-protected-species/information-on-european-protected-species/?lang=cy>

Y Gyfarwyddeb AAS:

<http://www.legislation.gov.uk/cy/wsi/2004/1656/contents/made>

Canllawiau'r Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol ar AAS:

<https://www.gov.uk/government/publications/strategic-environmental-assessment-directive-guidance>

Llywodraeth Cymru – Nodyn Cyngor Technegol 5: Cynllunio a Chadwraeth Natur (2009) (gweler Atodiad 6 – Arfarnu Cynlluniau Rheoliadau Cynefinoedd, tudalen 75):

<http://wales.gov.uk/topics/planning/policy/tans/tan5/?skip=1&lang=cy>

Llywodraeth Cymru – Nodyn Cyngor Technegol 20: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg

<http://wales.gov.uk/topics/planning/policy/tans/planning-and-the-welsh-language/?skip=1&lang=cy>

Llywodraeth Cymru Canllaw ymarferol ar gynllunio a'r Gymraeg

<http://wales.gov.uk/topics/planning/policy/guidanceandleaflets/8855237/?skip=1&lang=cy>

Mae fersiwn Adnau Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd ar gael i'w weld yn swyddfeydd yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd, Llawr 1^{af} Swyddfeydd Cyngor Dinas Bangor, Ffordd Gwynedd, Bangor, llyfrgelloedd cyhoeddus Môn a Gwynedd, Derbynfaf'r Gwasanaeth Cynllunio, Rovacabin, Llangefni, a Siop Gwynedd yng Nghaernarfon, Dolgellau a Phwllheli, yn ogystal ag ar wefannau'r Cynghorau, gyda chopïau ar gael ar CD ar gais.

Mae rhagor o wybodaeth am y Cynllun Adnau a'r broses hon ar gael ar wefan y Cyngor

www.gwynedd.gov.uk/cdll neu www.ynysmon.gov.uk/cdll

neu drwy gysylltu â:

Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd.

Llawr 1^{af} Swyddfeydd Cyngor Dinas Bangor,

Ffordd Gwynedd,

Bangor LL57 1DT

Ebost: polisicynllunio@gwynedd.gov.uk

Ffôn: 01766 771000 neu 01286 685003

Gwefan: [cdllwww.gwynedd.gov.uk/cdll](http://www.gwynedd.gov.uk/cdll) neu www.ynysmon.gov.uk/cdll

Atodiad 1: Amcanion yr Arfarniad Cynladwyedd

1. Cynnal a mwyhau buddion a chysylltedd bioamrywiaeth
(Pynciau AAS: *bioamrywiaeth, ffawna, fflora, pridd*)
2. Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant, ac iechyd a lles cymunedol
(Pynciau AAS: *iechyd bodau dynol, y boblogaeth*)
3. Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu
(Pynciau AAS: *ffactorau hinsawdd, aer*)
4. Cadw, hyrwyddo a mwyhau'r iaith Gymraeg
(Pwnc AAS: *Treftadaeth ddiwylliannol*)
5. Cadw, hyrwyddo a mwyhau adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol
(Pwnc AAS: *Treftadaeth ddiwylliannol*)
6. Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol
(Pwnc AAS: *Poblogaeth*)
7. Darparu tai o ansawdd da, yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol
(Pynciau AAS: *y boblogaeth, iechyd bodau dynol*)
8. Gwerthfawrogi, cadw a mwyhau tirweddau gwledig a threfweddau ardal y cynllun
(Pwnc AAS: *y dirwedd*)
9. Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau, aildefnyddio ac ailgylchu gwastraff
(Pynciau AAS: *asedau deunyddiau, pridd*)
10. Cefnogi a mwyhau cysylltiadau trafndiaeth da i gefnogi'r gymuned a'r economi
(Pynciau AAS: *y boblogaeth, iechyd bodau dynol*)
11. Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynladwyedd adnoddau dŵr a lleihau'r risg o lifogydd
(Pynciau AAS: *dŵr, bioamrywiaeth*)

Atodiad 2: Matrics Arfarniad Cynladwyedd Enghreifftiol

Defnyddwyd y matrics isod i asesu'r safleoedd dynodedig o fewn y CDLI Adnau. Defnyddir y symbolau yn yr allwedd (gweler isod) yn y golofn 'Asesiad'. Mae'r symbolau yn y golofn hon yn nodi a yw'r safle yn cyfrannu'n gadarnhaol tuag at ddiwallu'r Amcan AC; a yw'n cyd-fynd â'r Amcan AC; a yw'r safle yn cael effaith niwtral ar yr Amcan AC; neu a yw'r safle yn rhwystr i gyflawni'r Amcan AC. Yn y golofn 'Crynodeb' dylid nodi sylwebaeth o'r asesiad.

Allwedd

++	Anogaeth frwd i'r datblygiad gan y byddai'n datrys problem bresennol o ran cynladwyedd	+/-	Materion cynladwyedd posib; posib lliniaru a / neu negodi
+	Dim rhwystrau cynladwyedd ac mae'r datblygiad yn dderbyniol	-	Yn broblemus ac annhebygol oherwydd materion cynladwyedd sy'n hysbys; lliniaru neu negodi'n anodd ac / neu'n ddrud
0	Niwtral	--	Cyfyngiadau absoliwt o ran cynladwyedd
?	Effaith anhysbys/ansicr		

Matrics Arfarniad Cynladwyedd

Enw'r Safle:

Ardal y Safle:

Amcan AC	Asesiad	Crynodeb
1. Cynnal a mwyhau buddion a chysylltedd bioamrywiaeth (<i>Pynciau AAS: bioamrywiaeth, ffawna, fflora, pridd</i>)	e.e. ++	Bydd y safle yn cyfrannu tuag at yr Amcan AC hwn oherwydd.....
2. Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant, ac iechyd a lles cymunedol (<i>Pynciau AAS: iechyd bodau dynol, y boblogaeth</i>)		
3. Rheoli a lleihau effeithiau newid hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu (<i>Pynciau AAS: ffactorau hinsawdd, aer</i>)		
4. Cadw, hyrwyddo a mwyhau'r iaith Gymraeg (<i>Pwnc AAS: treftadaeth ddiwylliannol</i>)		
5. Cadw, hyrwyddo a mwyhau adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol (<i>Pwnc AAS: treftadaeth ddiwylliannol</i>)		
6. Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol (<i>Pwnc AAS: Poblogaeth</i>)		
7. Darparu tai o ansawdd da, yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol (<i>Pwnc AAS: y boblogaeth, iechyd bodau dynol</i>)		
8. Gwerthfawrogi, cadw a mwyhau tirweddau gwledig a threfweddau ardal y cynllun (<i>Pwnc AAS: y dirwedd</i>)		
9. Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau, aildefnyddio ac ailgylchu gwastraff (<i>Pynciau AAS: asedau deunyddiau, pridd</i>)		
10. Cefnogi a mwyhau cysylltiadau trafnidiaeth da i gefnogi'r gymuned a'r economi (<i>Pwnc AAS: y boblogaeth, iechyd bodau dynol</i>)		
11. Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynladwyedd adnoddau dŵr a lleihau'r risg o lifogydd (<i>Pwnc AAS: dŵr, bioamrywiaeth</i>)		